

Serbest meslek erbabının aynı zamanda proje ihalesi, inşaat vb. gibi işlerle uğraşması halinde vergisel açıdan yükümlülükleri

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.81.10.00-VUK-05-3
Tarih	04.02.2016

T.C.

DÜZCE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 13334133-VUK-05-3

04/02/2016

Konu : Serbest meslek erbabının aynı zamanda proje ihalesi, inşaat vb. gibi işlerle uğraşması halinde vergisel açıdan yükümlülükleri

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkiki sonucunda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numarasında peyzaj mimarlığı faaliyetinden dolayı kayıtlı mükellef olduğunuz, ... tarihinden itibaren peyzaj mimari danışmanlık faaliyetine başladığınız ve faaliyetinizle ilgili serbest kazanç defteri tasdik ettirdiğiniz, bu faaliyetlerinizin yanı sıra şehir ve bölge planlama, yer yüzeylerinin araştırılması ve harita yapımına ilişkin mühendislik faaliyetleri, jeolojik ve jeofizikle ilgili mühendislik faaliyetleri, çevre düzenlemesi ve bakımı ile peyzaj projelerinin uygulanması (proje ihalesi ile inşaat vb.) işleri yapacağınız ve peyzaj mimarlığı faaliyetiniz dışında diğer faaliyetlerinizle ilgili olarak yevmiye, defteri kebir ve envanter defteri tasdik ettirdiğiniz belirtilerek yukarıda belirtilen faaliyetler için hangi belgelerin düzenleneceği, serbest meslek makbuzlarının yevmiye ve defteri kebir defterlerine kayıt edilip

edilemeyeceği, kayıt edilmesi halinde serbest meslek kazanç defteri tasdik ettirmek zorunluluğu bulunup bulunmadığı hususlarında Defterdarlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 nci maddesinde; *"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinde; *"Bizzat serbest meslek erbabı tarifine girmemekle beraber serbest meslek erbabını bir araya getirerek teşkilat kurmak veya bunlara sermaye temin etmek suretiyle veya sair suretlerle serbest meslek kazancından hisse alanlar;"* serbest meslek erbabı olarak sayılmaktadır.

Öte yandan, aynı Kanunun 37 nci maddesinde ise *"Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır."* hükmü yer almaktadır. Ticari kazançlar esas itibariyle sermaye-emek karışımı bir kaynağa bağlı olarak doğarlar. Bu kaynağa bağlı olarak devamlı bir organizasyona dayanan her türlü faaliyet ticari faaliyettir. Serbest meslek faaliyetinin ticari bir organizasyon içinde yapılması sağlanan gelirin yapısını değiştirmez. Sadece, elde edenler yönünden ticari kazanç sayılmasını gerektirir ve ticari kazanca ait esas ve hükümlere tabidir.

Bu hükümlere göre, mühendislik, müşavirlik, eğitim, danışmanlık faaliyetinden elde edilen kazancın serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi ve serbest meslek mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, verilen serbest meslek hizmeti nedeniyle elde edilen gelirden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca, yürürlükte bulunan oran üzerinden tevkifat yapılacağı tabiidir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasına göre Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburi olduğundan, ticaret erbabınca 229 uncu maddesine göre satılan emtia veya yapılan iş karşılığında, müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere müşteriye ticari bir vesika olarak fatura düzenlenmesi, 177 nci maddede 6 bent halinde sayılan şartlardan birini taşıması halinde bilanço esasına göre, aksi takdirde işletme hesabı esasına göre defter tutulması gerekmektedir.

Mezkur Kanunun, 172 nci maddesinde, serbest meslek erbabına defter tutma mecburiyeti getirilmiş, 210 uncu maddesinde de serbest meslek erbabının serbest meslek kazanç defteri tutacağı hüküm altına alınmış, 236 ncı maddesinde ise serbest meslek erbabının, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalara göre;

- Mimarlık faaliyetinden elde edilen kazancın serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi ve serbest meslek mükellefiyeti tesis edilmesi gerekeceğinden, bu faaliyetlerden elde edilen gelirlerinizi serbest meslek makbuzu ile belgelendirilmeniz ve bu faaliyetle ilgili olarak serbest meslek kazanç defteri tasdik ettirerek kullanmanız,

- Peyzaj mimarlığı dışında kalan ve ticari bir organizasyon çerçevesinde yürütülen diğer faaliyetlerinizden (taahhüt ve inşaat, çevre düzenlemesi bakımı vb.) elde edilen kazancın ise ticari kazanç olarak vergilendirilmesi ve bu faaliyetleriniz nedeniyle hakkınızda ticari kazanç yönünden mükellefiyet tesis edilmesi gerekeceğinden, bu faaliyetinizle ilgili olarak fatura düzenlemeniz ve 177 nci maddede 6 bent halinde sayılan şartlardan birini taşımanız halinde bilanço esasına göre, aksi takdirde işletme hesabı esasına göre defter tutmanız

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

